

פרשת כי תשא

ושמרו בניישראל את השבת (לא, טז)

בזמירות שבת נאמר: "אל עולם שכלו שבת תזכני ואל משכן שילה תשוב תעלני". מה הקשר בין שבת למקדש?

הרב ולך, בספרו "אבותינו ספרו לנו", מביא את משלו של רבייעקב הכהןמג'רבה, המתרץ שאלה זו:

למלך אחד היתה בת, והוא בקש למצוא לה חתן מוצלח, אך למרות חפושיו הנמרציםלא מצא את הבחור המתאים.

יום אחד נודע לו, שבמדינה שכנה חי בחור שעונה על כל דרישותיו, וראוי לבתו האהובה. הבעיה היתה, שאותו בחור טוב יושבשם... בכלא!

העובדה הבלתי נעימה לא הרתיעה את המלך. הוא פנה אל שליטי המדינה, וספר להם את ספרו - "יש לי בת אהובה, ואני צריך עבודה את הבחור ההוא, ודוקא אותו..."

שליטי המדינה השכנה לא כל כך התרגשו, ולא רצו לשחרר את הבחור ולתתו למלך.

לא רצו?! אין בעיה! התארגן המלך, הביא חיילים, נכנסו חייליו למדינה השכנה ובצעו שם הפיכה. הוציאו את הבחור מהכלא והביאוהו לארמון המלך. הבחור היה חסר כל, ועל כן נתן לו המלך את כל צרכיו, מראשית ועד אחרית, בשפע רב ובמאור פנים. והשיא המלך את בתו לאותו בחור, בחתונה מפוארת רבת מוזמנים.

הבחור ההוא, מרב שפע וכל טוב, בעט בטובה. הוא מרר את חיי אשתו הנסיכה וגרם לכל משפחת המלוכה בושות ובזיונות בהתנהלותו הנלוזה. הוא היה משתכר ומתהולל, ונתפס שוב ושוב במעשים מכוערים ובלתי הגונים.

בכל פעם שנתפס על ידי שוטרי המדינה בקלקלתו, ובקשו לקחתו למאסר, היה צועק: "אני חתנו של המלך!" והיו משחררים אותו ושולחים אותו לחפשי. ההשפלההזבזיונות שנגרמו למלך היו כבר בלתי נסבלים.

לא עבר זמן רב, ואותו בחור הולל עזב את בת המלך. השאיר אותה לבדה, וברח לעיר אחרת להתהולל ששכאוות נפשו.

באה הנסיכה המסכנה אל אביה המלך ואמרה: "מה אעשה, אבא?"

אמר לה המלך: "שבי פה, בינתיים. נמתין מעט, ונראה איך יפול דבר".

המתינו מעט, והבחור לא התעשת ולא חזר מדרכו הרעה. המתינו עוד, והבחור איננו מתכנן לשוב. יום אחד קרא המלך לבתו, ואמר לה: "לכי נא לחפש אחריו, וראי אם רוצה הוא לשוב אליך". הלכה הנסיכה אל הבחור הסורר, אך הוא לאחפץ לשוב אליה ואל הארמון.

ראה המלך כי כן, והגה רעיון: "קחי את המכתב הזה, ותני אותו למושל אשרשמתי על אותה עיר".

פרשת כי תשא

המושל קבל את מכתבו של המלך, ומיד עשה כצויו. הוא הביא פועלים, והסבנו בנין, בדיוק לפי הוראותיו המדויקות. שבועים אחר כך, תפסו שוטרי המושל את הפרחח והכניסוהו לכלא.

ישב הבחור בכלא, אבל וחפוי ראש. נשא עינים אל החלון היחיד אשר בקיר כלאו, ולא האמין למראה עיניו - ארמונו של המלך נשקף מולו, במלוא פארו והדרו. אורות רבים בוקעים משם, ומנגינות שובות לב מתנגנות... והוא כלוא מאחורי סורגים, בין ארבעה קירות מעפשים, סביבו רק פושעים ובני בליעל.

התחילו הרהורי חרטה לכרסם בלבו. התשוקה לשוב אל הארמון גברה בו יותר ויותר. ולא ידע, שלא היה שם שום ארמון. זו היתה הוראתו של המלך - לבנות קירות, בדומה לחזית המפארת של ארמונו, מול הכלא, כדי שיראה הפוחז ויזכר בארמון ובכל הטובה אשר בו, ויזכור את החסר הגדול אשר גרם לעצמו במעלליו. כך אולי יתעשת וישוב מדרכו הרעה.

אומר הרב יעקב הכהן מג'רבה: הקב"ה נתן לנו בית מקדש, אך מרוב טובה וחסד - בעטנו, סטינו מדרך הישר. אנחנו חוטאים, למרבה הצער, ובכל עת שנתפסים בפשענו, הננו צועקים: "אנחנו הבנים של הקב"ה, תעזבו אותנו!" אנחנו נענשים, סובלים יסורים, יושבים בכלא פה, יושבים בכלא שם...

אמר הקב"ה: שמרו שבת וקיימו מצוותיה, ובשבת תרגישו קצת מעין עולם הבא - תראו את הארמון מול עיניכם. מראה הארמון יעזור לכם להתעשת ולשוב בתשובה, ואז תזכו לגאלהשלמה.

זהו שנאמר: "אל עולם שכלו שבת תזכני - אל משכן שילה תשובת עלני".

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א